

မှတ်ချက်ဖြစ်သော “အရှေ့သည် အရှေ့၊ အနောက်သည် အနောက်၊ ယင်းတို့သည် မည်သည့်အခါမျှ တွေ့ကြုံမည်မဟုတ်” ဟူသော မှတ်ချက်ကို ပညာရှင်အများက အလေးထား၍ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ကြသည်။

တစ်နည်းတစ်လမ်းအားဖြင့် ကစ်ပလင်သည် ဤသို့ မှတ်ချက်ကိုချသည်မှာ သူကိုယ်တိုင်က အရှေ့တိုင်းကို နားလည်မယောင်နှင့် နားမလည်သောကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ သူသည် အင်္ဂလိပ်လူမျိုးဖြစ်၍ ထိုစဉ်က အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတို့သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံကို အုပ်စိုးနေကြရာ သူသည်လည်း အရှင်သခင်တစ်ဦးအနေဖြင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံကို ကြည့်ခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်နိုင်သည်။ သူသည် အိန္ဒိယနိုင်ငံကို သူ့အရှိအတိုင်းမြင်၊ အင်္ဂလိပ်တစ်ယောက်အနေဖြင့် မြင်သောကြောင့် အရှေ့နှင့် အနောက်တို့ကို သူတို့ အမှန်တကယ်ကွာခြားသည်ထက် ပိုမိုကွာခြား၍ မြင်နေချင်လည်း မြင်နေမည်ဖြစ်သည်။

[၁]

ဤကိစ္စမျိုးနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်တော်၏ ကိုယ်တွေ့ အတွေ့အကြုံလေးတစ်ခုကို တင်ပြချင်ပါသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး မဖြစ်မီက ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်နှင့် ကျွန်တော်၏ သူငယ်ချင်းတစ်စုတို့သည် သင်္ကြန်ကာလတွင် ကျွန်တော်သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်၏ အိမ်ရှေ့မှနေ၍ ရေပက်နေကြပါသည်။ ထိုအခါ ကားကြီးတစ်စီး မောင်းလာသည်ကိုတွေ့၍ ကျွန်တော်တို့သည် ဝမ်းသာစွာဖြင့် ရေပက်လိုက်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ရေပက်လိုက်သည်နှင့် ကားသည်ရပ်သွားပြီး ကားပေါ်မှ မျက်နှာဖြူတစ်ယောက် ဆင်းလာကာ ကျွန်တော်တို့ဆီသို့ လမ်းလျှောက်လာပါသည်။ သူ၏နောက်တွင် သူ၏ ကားမောင်းသူမတစ်ယောက် လိုက်ပါလာ၏။

အင်္ဂလိပ်က အင်္ဂလိပ်လို “မင်းတို့ ငါ့ကားကို ဘာလို့ ရေပက်တာလဲ” ဟု ခပ်မာမာပြောသည်။ သူပြောသည်ကို ကားမောင်း သူက မြန်မာလိုပြန်ပြော၏။ ထိုသို့ပြောသောအခါ ကျွန်တော်၏ သူငယ်ချင်းအဖေက “သင်္ကြန်မို့ ရေပက်တာပေါ့” ဟု မြန်မာလို ဖြေလိုက်သည်။ အကင်းပါးသော ကားမောင်းသူက ကျွန်တော် သူငယ်ချင်း၏ အဖေကပေးသော အဖြေကို တစ်မျိုးဘာသာပြန်ပြီး “ကလေးတွေက သခင်ရဲ့ကားမှန်းမသိလို့ ရေပက်တာပါ” ဟု ဘာသာပြန်လိုက်သည်။ ထိုအခါ အင်္ဂလိပ်သခင်ကြီးက “တို့ကို ရေမပက်ရဘူး” ဟု အင်္ဂလိပ်လို ပြောလိုက်သည်။ သူ၏ ပြောကြားချက်ကို ကားမောင်းသူက “ဒီလူကရောက်တာ မကြာသေးဘူး၊ ဘဝင်ကိုင်နေတယ်” လို့ ဘာသာပြန်ပါသည်။ ထို့နောက် အင်္ဂလိပ်သည် တဖြည်းဖြည်းချင်း သူ့ကားဆီသို့သွား၍ ကားထွက်သွားသည်။ [ကားမောင်းသူ၏ ဘာသာပြန်ခြင်းကို နောက်ကျမှ အင်္ဂလိပ်စကားကို ကောင်းစွာနားလည်သော၊ ထိုစဉ်က

အိန္ဒိယနိုင်ငံအကြောင်းကိုသိပါသည်ဟုဆိုသော ကမ္ဘာကျော် ဗြိတိသျှစာရေးဆရာကြီး ကစ်ပလင် (Kipling) က “အရှေ့သည် အရှေ့၊ အနောက်သည် အနောက်၊ ယင်းတို့သည် မည်သည့်အခါမျှ တွေ့ကြုံမည်မဟုတ် (The East is the East and the West is the West ; the twain shall never meet)” ဟု ရေးသားခဲ့၏။ သူ၏ ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပာယ်မှာ အရှေ့တိုင်းသားတို့၏ အတွေးအခေါ် ဓလေ့သည် အနောက်တိုင်းသားတို့၏ အတွေးအခေါ်ဓလေ့နှင့် အလွန်ခြားနားရာ ယင်းတို့သည် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး မည်သည့်အခါမျှ နားလည်ကြမည် မဟုတ်ဟု ဆိုလိုရင်းဖြစ်သည်။

ရုယပ်ကစ်ပလင် (Rudyard Kipling) သည် စာရေးဆရာ၊ ကဗျာဆရာကြီး ဖြစ်သည်။ သူသည် ၁၈၆၅ ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ ဘုံဘောမြို့တွင်မွေးဖွား၍ အင်္ဂလန် နိုင်ငံတွင် ပညာသင်ယူသည်။ ၁၉၀၂ ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်ခဲ့သည်။ သူသည် စာအုပ်အများအပြားနှင့် ကဗျာများကိုရေးဖွဲ့ခဲ့ကာ “Recessional” အမည်ရှိ ကဗျာတစ်ပုဒ်ကိုမူ ဗြိတိသျှဘုရင်မကြီး ဗစ်တိုးရီးယား (Queen Victoria) အား ဂုဏ်ပြုရေးသားခဲ့သည်။

ကစ်ပလင်သည် အင်္ဂလိပ်လူမျိုးဖြစ်သောကြောင့် အနောက်တိုင်းသားတို့၏ အတွေးအခေါ်ဓလေ့ကို နားလည်သလို ဘုံဘောမြို့တွင် မွေးဖွားသောကြောင့် အရှေ့တိုင်းသားတို့၏ အတွေးအခေါ်ဓလေ့ကိုလည်း နားလည်သည်ဟုယူဆကြ၍ သူ၏

ကျွန်တော်တို့နှင့်အတူရှိသူက ပြောသောကြောင့် သိရပါသည်။ ထိုသို့ သိသောအခါ အများကပင် ပရိယာယ်ကြွယ်ဝသော ကားမောင်းသူကို ချီးကျူးကြသည်။

ထိုငယ်စဉ်က ကျွန်တော်ရရှိခဲ့သော အတွေ့အကြုံသည် ကျွန်တော်အား တစ်ချိန်လုံး နှိုးဆွပေးခဲ့၏။ မျက်နှာဖြူဆိုလျှင် မုန်းစိတ်သည် ပွားများလာ၏။ ကျွန်တော် ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ အမေရိကန်နိုင်ငံသို့ သွားသောအခါ မျက်နှာဖြူမုန်းစိတ်မှာ မကုန်သေး ပါ။

ယေးတက္ကသိုလ်သို့ရောက်သောအခါ ပထမ ကျွန်တော်သည် တစ်ယောက်ခန်း၌ နေ၏။ ထို့နောက် နှစ်ယောက်ခန်းသို့ ပြောင်းကာ အမေရိကန်တစ်ယောက်နှင့် အတူနေပါသည်။ အတော်ရင်းရင်းနှီးနှီး ဖြစ်လာသောအခါ ကျွန်တော်က ကျွန်တော် ငယ်စဉ် သင်္ကြန်တွင်းက ကျွန်တော်၏အတွေ့အကြုံကို သူ့အား ပြောပြမိ၏။ သူက ကျွန်တော်အား “မင်း ငါ့ကိုရောမုန်းသလား” ဟု မေးပါသည်။ ထို့နောက် ကျွန်တော်၏ အဖြေကိုပင် သူမစောင့်တော့ဘဲ သူ့အမေးကို သူက ဖြေပါသည်။ သူ့အဖြေက “မင်းတို့ အင်္ဂလိပ်မုန်းမိက တို့က သူတို့ကိုမုန်းတာ၊ ဒါကြောင့် တို့က သူတို့ကို အမေရိကန်ပြည်က တိုက်ထုတ်ခဲ့တာပေါ့” ဟု ဖြစ်ပါသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ကစ်ပလင်သည် အရှေ့တိုင်းသားတို့ကို သူနားမလည်နိုင်ခဲ့သည်မှာ၊ နားမလည်နိုင်၍ နားမလည်သည်လည်း ဖြစ်နိုင်သလို သူကိုယ်၌ကပင် အရှင်သခင်စိတ်ဝင်၍ နားမလည်နိုင်ခဲ့သည်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ကျွန်တော်တို့သည်လည်း ကျွန်တော်တို့ကိုယ်ကို ကျွန်တော်တို့ မေးရမည်မှာ “တို့အရှေ့တိုင်းသားတွေကရော၊ တို့အရှေ့တိုင်းကို တို့နားလည်ကြသလား” ဟူသော မေးခွန်းဖြစ်ပါသည်။

ဤတင်ပြမည့် ကျွန်တော်၏ ဆောင်းပါးများမှာ ကျွန်တော်ကိုယ်ကျွန်တော် အရှေ့တိုင်းအကြောင်းအား မည်မျှနားလည်သည်ကို ဆန်းစစ်ကြည့်သော ဆောင်းပါးများ ဖြစ်ပါသည်။

